

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ.Δ/νση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
Τ 210 69 20 287 - FAX: 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/17041

Αθήνα, 16 Νοεμβρίου 2013

**ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ-Α.Κ.Ε.
ΕΝΤΑΥΘΑ**

KOIN.: 1. Βουλευτή κ. Γ. ΚΟΥΡΑΚΟ

2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ :

**α) ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ/ 101 83
β) ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΩΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ/ 115 27
(Γραφεία κ.κ. Υπουργών)**

**3. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ**

(Γραφείο κ. Αρχηγού)

ΘΕΜΑ : Μέτρα αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων και των παράνομων νιοθεσιών.
Προστασία ανηλίκων. Συναφή ζητήματα.

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ-Α.Κ.Ε. 2981/ 375/ 22-10-2013.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης και αίτησης κατάθεσης εγγράφων, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γ. ΚΟΥΡΑΚΟΣ, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι το ζήτημα της αντιμετώπισης και καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων έχει αποτελέσει αντικείμενο στοχοθέτησης του τρέχοντος Προγράμματος Αντεγκληματικής Πολιτικής του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού έχουν καθορισθεί οι προτεραιότητες των Υπηρεσιών μας και έχουν ενταχθεί συγκεκριμένες δράσεις. Ειδικότερα, προβλέπεται:

- Η αποτύπωση όλων των παραμέτρων του προβλήματος στην περιφέρεια κάθε Αστυνομικής Διεύθυνσης (Α.Δ.) των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων.
- Η εναισθητοποίηση του προσωπικού για την κατανόηση του φαινομένου, ώστε να εμπεδωθεί ότι η εμπορία ανθρώπων δεν αποτελεί ένα απλό ποινικό αδίκημα αλλά μία σύγχρονη μορφή δουλεμπορίου, που συνιστά κατάφωρη παραβίαση θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Η εφαρμογή με αυστηρότητα των διατάξεων της σχετικής νομοθεσίας και η έρευνα σε βάθος των υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων για τη σύλληψη των διακινητών – εκμεταλλευτών.
- Η διενέργεια ελέγχων και ερευνών για τη διαπίστωση όλων των μορφών εμπορίας ανθρώπων (σεξουαλική εκμετάλλευση, εργασιακή εκμετάλλευση, εμπορία βρεφών κ.ά.) και των εντοπισμό πιθανών θυμάτων.

- Η ενεργοποίηση – βελτίωση του πληροφοριακού δικτύου, για τη συλλογή και την αξιολόγηση των πληροφοριών και η διενέργεια, βάσει αυτών, σχεδιασμένων και συντονισμένων αστυνομικών επιχειρήσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.
- Η καταγραφή και η στόχευση εγκληματικών ομάδων και προσώπων που δραστηριοποιούνται σε κάθε περιοχή και εμπλέκονται στην εμπορία ανθρώπων.
- Η ενημέρωση, η εναισθητοποίηση, η ενεργοποίηση του προσωπικού για τη διενέργεια ελέγχων διαβατηρίων στα Συνοριακά Σημεία, με στόχο τον εντοπισμό πιθανών θυμάτων κατά την είσοδο στη χώρα.
- Η συντονισμένη δράση των κλιμακίων αστυνομικών ελέγχων και ειδικότερα των γενικών κλιμακίων ασφάλειας και των ειδικών ομάδων ελέγχου αλλοδαπών.
- Η συνεργασία και η αξιοποίηση των εξειδικευμένων αστυνομικών Υπηρεσιών καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων (anti-trafficking), που συγκροτήθηκαν και λειτουργούν στη χώρα για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του φαινομένου.

Σε ό,τι αφορά στο ισχύον συναφές νομοθετικό πλαίσιο, σημειώνεται ότι αυτό εναρμονίζεται με τις διεθνείς συμβάσεις καθώς και με άλλα σχετικά νομοθετήματα του ευρωπαϊκού - κοινοτικού δικαίου. Πλέον αυτών, με σκοπό την αποτελεσματικότερη δράση των Υπηρεσιών μας για την εξάρθρωση των κυκλωμάτων εμπορίας ανθρώπων, την απελευθέρωση των θυμάτων, καθώς και τη σύλληψη και παραπομπή στη Δικαιοσύνη των συμμετεχόντων σε αυτά, από το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας εκδίδονται επικαιροποιημένες διαταγές σε διαρκή βάση, ενώ έχει εκδοθεί «Μνημόνιο Αστυνομικών Ενεργειών και Βέλτιστων Πρακτικών για το χειρισμό υποθέσεων Εμπορίας Ανθρώπων "ΙΛΑΕΙΡΑ"» καθώς και «Εγχειρίδιο σε θέματα Δημόσιας Ασφάλειας», όπου συμπεριλαμβάνεται και το υπόψη ζήτημα. Ειδικότερα, έχουν διαβιβασθεί στις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας:

- εγκύκλιος διαταγή για τη διευκόλυνση του χειρισμού των υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων,
- ενημερωτικό Δελτίο με χρήσιμες πληροφορίες για τα δικαιώματα των θυμάτων μεταφρασμένο σε 13 ξένες γλώσσες, που κοινοποιείται στα θύματα, ώστε να αισθάνονται ασφαλή και να εμπιστεύονται το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας,
- έγγραφο με εξειδικευμένες ερωτήσεις για τη διευκόλυνση των προανακριτικών υπαλλήλων κατά τη διερεύνηση υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων, ώστε να επιτυγχάνουν αφενός μεν να προσδιορίσουν αν πράγματι πρόκειται για θύμα και αφετέρου να συγκεντρώσουν πληροφορίες, οι οποίες μπορούν στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας,
- ενημερωτικό δελτίο εναισθητοποίησης για τους πολίτες και τα πιθανά θύματα εμπορίας ανθρώπων στη χώρα μας που εξέδωσε ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (Δ.Ο.Μ.) σε 4 γλώσσες (ελληνικά, αγγλικά, ρωσικά και ρουμανικά) που έχει τοποθετηθεί σε εμφανή σημεία, όπου έχουν πρόσβαση πολίτες ή και πιθανά θύματα εμπορίας ανθρώπων για την ενημέρωσή τους,
- ενημερωτικό φυλλάδιο της Γενικής Γραμματείας Ισότητας, στην ελληνική και αγγλική γλώσσα και
- ενημερωτικό φυλλάδιο, που εξέδωσε το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) και 2 οδηγούς πληροφοριών για κοινωνικούς-προνοιακούς φορείς, που περιλαμβάνουν μία σειρά από Φορείς και Υπηρεσίες που μπορούν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων των πολιτών, ανά την επικράτεια.

Σύμφωνα δε, με τα τηρούμενα από τη Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας στοιχεία, σας πληροφορούμε ότι κατά το έτος 2012 οι αρμόδιες αστυνομικές Υπηρεσίες ερεύνησαν ανά την επικράτεια 46 υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων, εκ των

οποίων οι 39 αφορούσαν σε σεξουαλική εκμετάλλευση, οι 5 σε εξαναγκασμένη επαιτεία, η 1 σε εργασιακή εκμετάλλευση και 1 σε παράνομη υιοθεσία. Συναφώς, σχηματίσθηκαν δικογραφίες κατά 171 ατόμων, φερόμενων ως δραστών. Εκ του συνόλου αυτών, 39 είναι υπήκοοι Βουλγαρίας, 38 υπήκοοι Ελλάδας, 33 υπήκοοι Αλβανίας, 32 υπήκοοι Ρουμανίας, 10 υπήκοοι Πακιστάν, 8 υπήκοοι Νιγηρίας, 3 υπήκοοι Ρωσίας, 3 υπήκοοι Τουρκίας, 2 υπήκοοι Ινδίας, 1 υπήκοος Λετονίας, 1 υπήκοος Γκάνα και 1 άγνωστης υπηκοότητας, ενώ σε ό,τι αφορά τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, ο σχετικός αριθμός για το έτος 2012 ανήλθε στα 94 θύματα (άνδρες, γυναίκες και ανήλικοι), διάφορων υπηκοοτήτων.

Πλέον των προεκτεθέντων, για την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος πραγματοποιούνται συναντήσεις των όμορων Περιφερειακών Αστυνομικών Αρχών των γειτονικών χωρών (Αλβανίας, Π.Γ.Δ.Μ., Βουλγαρίας), εναλλάξ, στα συνοριακά σημεία, τακτικά ή έκτακτα, όποτε κρίνεται απαραίτητο. Ειδικότερα, μέσω αυτών των συναντήσεων επιδιώκεται ο συντονισμός των μέτρων άσκησης του διαβατηριακού ελέγχου και της επιτήρησης στα μη ελεγχόμενα τμήματα των συνόρων για την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών, προσώπων και όπλων. Επιπλέον, επιδιώκεται η επίλυση τυχόν προβλημάτων που αναφύονται στα συνοριακά σημεία με τη λήψη εναρμονισμένων μέτρων. Σημειώνεται δε, ότι στο πλαίσιο των προσπαθειών καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος και κάθε μορφής εγκληματικότητας σε διεθνές επίπεδο ανταλλάσσονται πληροφορίες μέσω EUROPOL, INTERPOL, SELEC καθώς και με την αξιοποίηση των διμερών σχέσεων που έχουμε αναπτύξει συνομολογώντας συμφωνίες αστυνομικής συνεργασίας τόσο με κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και με τρίτες χώρες καθώς και μέσω των αστυνομικών συνδέσμων.

Πέραν των προαναφερομένων, σε ό,τι αφορά στο θιγόμενο ζήτημα των παράνομων υιοθεσιών, γίνεται μνεία ότι οι όροι, προϋποθέσεις και διαδικασίες νόμιμης υιοθεσίας ανήλικων προσώπων από ημεδαπούς πολίτες, στη χώρα μας, ρυθμίζονται από τον ν. 2447/1996 «Υιοθεσία, εποπτεία και αναδοχή ανηλίκου, δικαστική συμπαράσταση, δικαστική επιμέλεια ξένων υποθέσεων και συναφείς ουσιαστικές, δικονομικές και μεταβατικές διατάξεις», σε συνδυασμό με τα άρθρα 1542-1588 του Αστικού Κώδικα. Σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 10 του εν λόγω νόμου, ποινικοποιείται μια ειδικότερη μορφή της υιοθεσίας και συγκεκριμένα, προβλέπεται ποινή φυλάκισης ή κάθειρξης, αναλόγως με τη συστηματικότητα τελέσεως, σε βάρος εκείνου που δίνει το παιδί του σε υιοθεσία ή οποιουδήποτε άλλου μεσολαβεί, με σκοπό να αποκομίσουν οι ίδιοι ή άλλοι αθέμιτο όφελος. Ενταύθα, γίνεται μνεία ότι δυνάμει των προρρηθέντων έχει ανατεθεί στις Υπηρεσίες του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας η καταπολέμηση των παράνομων υιοθεσιών και η βεβαίωση σχετικών αδικημάτων.

Ενδεικτικά, για τις παράνομες υιοθεσίες σε όλη την επικράτεια, σύμφωνα με ενημέρωσή μας, σας γνωρίζουμε ότι οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας επελήφθησαν 23 υποθέσεων, για τις οποίες σχηματίστηκαν σχετικές δικογραφίες που υπεβλήθησαν στις κατά τόπο αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές.

Επιπροσθέτως, γνωρίζεται ότι στο πλαίσιο αυτό διενεργούνται, από τη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, 2 αυτοτελείς αστυνομικές προανακρίσεις, σύμφωνα με το άρθρο 243 παρ. 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ.), για την αναζήτηση τυχόν εγκλημάτων τελεσθέντων από υπαλλήλους και λειτουργούς του ευρύτερου δημοσίου τομέα, που άπτονται του πεδίου εφαρμογής του ν. 2713/1999, όπως τροποποιήθηκε - συμπληρώθηκε και ισχύει. Διευκρινίζεται δε, ότι εξ αυτών η μία διενεργείται, ύστερα από τηλεφωνική καταγγελία, στις περιφέρειες της Θεσσαλίας και της Στερεάς Ελλάδας και η έτερη

στην περιφερειακή ενότητα Μαγνησίας. Ωστόσο, οι προδικαστικές έρευνες βρίσκονται στο στάδιο της διακρίβωσης των πραγματικών περιστατικών και της συλλογής του αποδεικτικού και εν γένει προανακριτικού υλικού.

Τέλος, οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, όταν περιέρχονται σε γνώση τους υποθέσεις παράνομων νιοθεσιών, επιλαμβάνονται άμεσα αυτών και εκδηλώνουν τις προβλεπόμενες υπηρεσιακές και δικονομικές ενέργειες, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της εν λόγω εγκληματικής δράσης. Πάντως, η προσπάθεια για τον περιορισμό της συγκεκριμένης μορφής εγκληματικότητας, σε ολόκληρη τη χώρα, με στόχο την εξάλειψή της, θα συνεχισθεί με αμείωτο ενδιαφέρον. Προς την κατεύθυνση αυτή, έχουν δοθεί στις Υπηρεσίες μας εντολές και οδηγίες, προκειμένου η έρευνα, για τέτοιες υποθέσεις, να μην εξαντλείται σε τυπική και επιφανειακή εξέταση, αλλά να επεκτείνεται σε βάθος για την εξάρθρωση τυχόν κυκλωμάτων, τη σύλληψη των δραστών και την παραπομπή τους στη Δικαιοσύνη.

Κατά τα λοιπά, αρμόδια να σας ενημερώσουν σχετικά είναι τα συνερωτώμενα Υπουργεία.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ**

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Το Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Υπ. Δημόσιας Τάξης και
Προστασίας του Πολίτη
ΔΕΣΠΟΙΝΑ Α. ΜΑΣΕΛΗ
ΑΣΤΥΝ. Δ/ΝΤΗΣ

